

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie
złp. 12. — Miesięcznie złp. 4.
Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 344

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 28 Grudnia 1830 roku we Wtorek.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

— *Doniesienie handlowe.* Z potwierdzeniem najwyższem J. K. Mci nastąpiło poczynając od r. 1831, przeniesienie odbywanych dotąd w Naumburgu nad rzeką Saalą, letniego i zimowego jarmarków walnych, na wiosenny i jesienny; podług tego więc jarmarki walne w Naumburgu od roku 1831 w każdy poniedziałek przed Wielkanocą czyli poniedziałek palmowy, a zatem w nadchodzącym roku w d. 28 marca, i w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca września, a zatem w nadchodzącym roku w dniu 5 września rozpoczynać się będą. Czas trwania każdego z tych obndwóch jarmarków oznaczony został na tygodni trzy, z których pierwszy jako targowy, drugi jako właściwy i jarmarczny, trzeci nakoniec jako tydzień wypłat użyty być może, tak, iż zupełne zamknięcie jarmarku w trzecią sobotę od rozpoczęcia się onegoż, a zatem w nadchodzącym roku w d. 16 kwietnia i 24 września nastąpi. Co niniejszem do powszechnej podaje się wiadomości. — W Berlinie d. 10 grudnia 1830 r. — Minister spraw wew. wydziału handlu i przemysłu, *de Schuckmann.* — Minister finansów, *Maassen.*

WIADOMOŚCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KRÓLESTWO POLSKIE.

— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.* — Lubo robota około fortyfikacji przy dzielnej pomocy mieszkańców, a mianowicie zgromadzeń rzemieślniczych szybkim postępuje krokiem, przecież niemało jeszcze pozostaje do wykonania, szczególniej przy rogatkach Jerozolimskich. Rada municypalna przeto powodowana wnioskiem oficera dyrygującego wzmiankowanemi robotami, wzywa mieszkańców stolicy, ażeby pomoc swoją ciągle bez przerwy nieść zechcieli, dopóty, dopóki nie nastąpi ogłoszenie, że już robota ukończona, niemniej ażeby się aż do dalszego uwiadomienia do fortyfikacji przy rogatkach Jerozolimskich udawali. Nie potrzebuje wam rada municypalna wystawiać ważności pośpiechu, z którym roboty rzeczzone kończyć wypada, przemawia do Polaków, a skutku jest pewna. Warszawa d. 24 grudnia 1830 r.
(Tu podpisy).

— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.* Wzywa niniejszym właściciela rzeczy wedle okopów w bliskości rogatki Wolskich znalezionych, to jest: puszkę

blaszaną od kawy, imbryczek miedziany, cztery pary bótów starych, jedna para pantofli starych, koszule ze znakiem B. K. dwie chustki od nosa białe, jedna para skarpetek, szelki bawełniane, paczka Kurjerów i siennik jeden. Ażeby końcem udowodnienia i odebrania swęj własności do bióra rady municypalnej zgłosił się, w przeciwnym albowiem razie po upłynieniu dwóch lat, z takowemi rzeczami podług prawa postąpiąonem będzie. Warszawa d. 20 grudnia 1830 r. (Tu podpisy).

— *Wydział górnictwa krajowego w Kommissji rządowej przychodów i skarbu.*

Podaje do publicznej wiadomości, iż na dostawę węgla kamiennych z kopalń rządowo-górnicznych w wdztwie Krakowskiem, dozorstwie Olkuszko-Siewierskiem, pod Będzinem, w Niemcach i Dąbrowie położonych, do składu rządowo-górnicznego w Warszawie, w ilości 3000 stosów, z których każdy obejmować ma 50 cali wysokości, tyleż długości i szerokości, czyli stóp kubicznych miary krajowej 72½, odbędzie się w biurze wydziału górnictwa przez zapieczętowane deklaracje w d. 12 stycznia 1831 r. in minus licytacja od ustanowionęj na praetium ceny zł. 34 od stosa. Dostawa ta uskutecznić się ma w ciągu żeglugi na Wiśle w r. 1831; każdy zatem chęć podjęcia się takowej entrepryzy mający, w terminie wyżej oznaczonym, nadsłać zechce franco, zapieczętowaną deklarację do bióra sekretarjatu wydziału, w którym jak również w biurze dozorstwa Olkuszko-Siewierskiego w Dąbrowie, w każdym czasie warunki tej entrepryzy przjrżane być mogą. Warszawa d. 14 grudnia 1831 r. (Tu podpisy).

Wiadomości Warszawskie.

— W miejsce radcy stanu nadzwyczajnego Józefa Tymowskiego, uwolnionego na własne żądanie od obowiązku sekretarza jeneralnego rady najwyższęj narodowęj, dyktator udzielił nominację na tę posadę p. Andrzejowi Plichcie, członkowi rady municypalnej miasta stołecznego Warszawy. — Dyktator mianował niemniej p. Franciszka Chotomskiego, deputowanego Sandomierskiego, zastępcą radcy izby obrachunkowęj w miejsce p. Witkowskiego powołanego do składu kommissji rządowęj wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

— Dnia 24 b. m. zszedł z tego świata Adam hr. Bronic, wielki marszałek dworu królestwa Polskiego. Żył lat 68.

— Podług listów odebranych od granicy Rosyjskiej, pułki stojące w Brześciu wyszły ku Białemustokowi i tam się ma skoncentrować cały korpus Litewski, który teraz nazywa się korpusem szóstym i ma stanowić rezerwę. Na te zaś stanowiska miał już wyruszyć korpus Sackena i podobno ku granicy dąży.

— Podług postanowienia dyktatora z dnia 25, b. m. zakazany jest wywóz wszelkiego rodzaju zboża z kraju, z wyłączeniem wszelako pszenicy, która nadal jak dotąd wyprawiana być może. — Tymże postanowieniem zniesiona jest zupełnie opłata wchodowa od bydła rogatego, z Rosji do królestwa Polskiego wprowadzonego. — Wykonanie najrychlejsze tego postanowienia kommissarza rządowa spraw wewnętrznych i pol. poleciła wszystkim kommissarzom wojewódzkim.

— Donieśliśmy już, że pierwsza dywizja piechoty i pierwsza brygada artylerji pieszej opuściły stolicę, udając się ku granicy Litewskiej. Wojsko to, na pierwszy odgłos zaszły w stolicy wypadków, chwalebnie przedsięwziętych dla oswobodzenia uciemiężonej naszej ojczyzny, pospieszyło było do Warszawy szybkim i niezmordowanym marszem, i zajmowało ją aż do dnia 17 b. m. Znanne zporządku, karność i jak najlepszego ducha, z nadzwyczajnym zapętem i niewypowiedzianą radością posuwa się naprzód, i jeśli okoliczności tego wymagać będą, przekonana swoich spółbraci, iż żadna ofiara mogąca się przyłożyć do utrzymania praw i swobód narodowych nie będzie dla niego trudną. Przewodniczy mu waleczny i zagnany generał Krukowiecki. J. B. Z.

— Z powodu że teraz trudno jest dojszć z których drukarni wyszło jakie pismo, biblioteka towarzystwa przyjaciół nauk uprasza wydawców i autorów, aby jej raczyli sami odsyłać po egzemplarzu prac swoich, które będą stanowiły najważniejsze materiały do historii pamiętnych czasów naszych.

— Wy szedł z druku *Spiew powstańca Polskiego* na nutę gilotyną przez J. N. J. — Dostać go można w biurze informacyjnym, u Glücksberga, Morzbacha, Ciechanowskiego i u Szteblera.

— *O dalszém wychodzeniu Dzien. dla dzieci.* Dziennik dla dzieci wychodzić będzie od Nowego roku 1831 tygodniowo pod redakcją Stanisława Jachowicza, łącznie z Ignacym Chrzanowskim, który dotychczas wspierał to pismo swemi pracami. Liczba arkuszy, druk, format ten sam się zachowuje i taka sama cena prenumeraty, to jest w Warszawie zł. 4, na prowincji zł. 6 kwartalnie. W stolicy ustanawiają się następujące kantory: u Ciechanowskiego na Podwalu, u Ehrenfeuchta na ulicy Zakroczymskiej, u Kunkla na ulicy Wierzbowej, u Huguesa i Kerme na na ulicy Miodowej, u Kielichena naprzeciwko Arsenału, u Szteblera na Nowym - świecie, u Gałczowskiego na ulicy Żabiń, w biurze informacyjnym i w drukarni stereotypowej na ulicy Królewskiej.

— Nr. XXVI pamiętnika technologicznego *Piast*, wyszedł z druku; szanowni prenumeratorowie raczą go odebrać w miejscach gdzie prenumerowali. — W drukarni *Piasta* wyszedł wiersz p. t. *Poezje Patryotyczne*, których nabyć można za groszy 6.

— JW. Czarniecki senator wojewoda nie mogąc sam dla słabości zdrowia służyć w szeregach ojczyźtych, zadekla-

rował dla nowo-formujących się szwadronów w Łowiczu do pułków bojowych strzelców konnych, dostarczyć potrzebną ilość drzewa na broń i na wszelkie inne potrzeby dla tychże szwadronów tam konsystujących. J. S.

— Pieśń żołnierską w czasie powstania narodowego roku 1794 z zastosowaniem do teraźniejszych okoliczności, dostać można po wszystkich składach za gr. 5.

— (*Art. nad.*) Wybory oficerów gwardji narodowej w cyrkule VI, jak już otém pisał pan W. S. odbyły się szczególnym sposobem. Bardzo wielu obywateli nie znajdowało się na nich, bo nikt nie był wezwanym, a jeżeli gdzie, to tu, zdaje mi się, powinien był być zachowany pewny porządek. Oficerowie mający wszystkich wydziałami cyркулу dowodzić, winni być przez wszystkich obierani. Rewolucja nie upoważnia jeszcze do podobnego postępku. — Oświadczam uroczyście, że nie mam wcale pretensji otrzymać jakikolwiek wyższy stopień i chętnie będę pełnił obowiązki gwardzisty prostego, ale po wyborach prawnych; teraz zaś wezwaniem jakiejś komendy zadosyć czynić nie będę; bo nie wiem w jaki sposób takowa ustanowiona została. Dla czego każdy obywatel nie został wprzód uwiadomionym o mających nastąpić wyborach tak jak było w innych cyrkulach? Kto ma pewne obowiązki, musi mieć i pewne prawa. Narzucać zaś zwierzchników nie jest to postępować po obywatelsku.

J. N. J.

— (*Nades.*) — Rewolucja nasza, w pierwszych chwilach straszna i niepewna, nakształt jawniska komety, który w początkach nieledwie widzialny, dla astronoma tylko znaczący, w mglistej się niebios rozjaśnia oddali, a rychło z nieścychaną i ciągle wzrastającą szybkością ku środkowi systematu naszego planety zmierza, i napelniając przestrachem ludy ziemskie, złowrogim ogonem pół firmamentu zapala: rewolucja nasza od nieprzyjawniej strony imieniem *buntu* ochrzczona, zajmie dziś nieobojętnie uwagę dyplomatyków Europejskich. Wrócić niepodległość z karty istnienia wymazanemu narodowi, wrócić przywileje dawniej powagi szlacheckiego tronu, wręczyć Polakowi straż i czuwanie nad całością ożywianej swobodniejszém promieniem strefy: nie jest już dzisiaj jedno, co dla uzupełnienia wagi politycznej, korzystać ze spólnej zdobyczy! Losy Polski na jednej dziś ważyć się nie będą szali, ani z Nadreńską dzielnicą, ani z posiadłościami Włoskiemi. Francuz i Anglik otwarcie błęd swoich gabinetów wyznają; błęd ważny a jedynie okropnym rozlewem posoki ludów wykupić się mogący. W Belgjach chciała miód Francja dobrego sąsiada: w podźwignieniu Polski widzieć powinna zorzę późnych nadziei. Marjusz dumal na ruinach Kartaginy i Polak został mądrym po szkodzie!..

Któż się na to nie zgodzi, że pokąd atom wolności w dziedzinach despotyzmu tleje, chwieją się autokratów berła? A wtój massie ludów, dwoma morzami objętej, miadożby nie zostać i atomu wolnego? Hymn *Bogarodzica*, Nadwiślańskim echem odbity, gdy z woli przeznaczenia zabrzmiał nad Wilją i Dźwiną, sameż ma tylko napotykać spiżę i granity, jednego tysiąca nie napotka pierśi dyszących wolnością? Rozorana niewdzięczną dłońią, od własnych dzieci niepoznana ziemia, wulkany nie ziarno pielęgnować będzie. Gdy moc Moszlemina jęła się chylić na Ruryków tronie, wolno przynajmniej było niewolniczym sy-

nom Wołgi, pod własnych carów łżejszém natenczas o-detchnąc jarzmem. (Z jarzma do jarzma: godło rewolu-cji Moskala). Wzdychając do dawnego bytu, my ani prze-szłością ani przyszłością nic z nimi do podziału nie mamy. Trudny nam w istocie lub tylko wąski, do sprzymierzeń-ców jednéj wolności, zostaje przystęp, nie masz beśpie-cznej krawędzi: ale niech się na nas spikną wszystkie zdra-dziecstwa sąsiadów, opatrność im to nagrodzi a nam przy-najmniej nie pozostaje do stracenia. Głuche dziś dla nas Saragossy wały; powtórnie téj walecznej podróży nie zamierzamy: i słońce Abukiru palić nas nie będzie. Z map-py Europy wymazani, na tejże mappie przywróceniu być musimy, lub nad zgonem ojczyzny nikomu płakać nie po-zostanie. Kto dziś na szabli spółbratniej, bez wzajemnego udziału w powszechnej sprawie, liczy spokojność swego u-stronia, przepowiadam śmiało, albo się nazwie niewdzię-cznym synem téj ziemi albo nie będzie miał szczęścia na-zwać się Polakiem. Wszyscy a wszyscy do ostatniego od-dechu walczyć będziemy. Dotychczasowa nieumiejętność władania orężem, niech nas nie wymawia: rozpacz wszy-stkiego nauczy. I we śnie myślimy, jak trafić do serca nie-przyjaciela.

Kiedy gabinet Petersburgski przeświecającą się nie-chęć ku tronowi, niby łagodnie karci i przytłumia, kie-dy garstka niższego ludu wszczyna postrachy śród grodu, gdzie przedtem wyższe głowy za podobneż zamachy śmier-telnych ciosów doznały, i milczenie ma pokryć chwilowe przedsięwzięcia; nie jest że to choć małym dowodem, że i sęp Kronsztatu nie tak ma dzisiaj straszne szpony, z ja-kiemi go słabe umysły malują? Kiedy monarcha uśc prze-staje ludowi, i do ciemnych wojowników ciemniejszych przewodźców wyszukuje, możeż się on przegrażać: *zetrę-ich, przytłumię*. Dobrze mu było ścigać rozuzdane hor-dy, nieznające prawa ani ojczyzny, dobrze było na bez-bronnych Bałkanach zatykać chorągwie zwyciężkie: ale i w tém zwycięztwie nicznie nie winna Rossja Polsce być w ra-dzie, być wyraźnej pomocy? W Rossyjskich szeregach Polacy walczyli i plany bitew Polacy kreślili, Młodzież, ażeby nie gnuśnić po zakątkach rolniczych, cisnęła się do zaciągu w Moskiewskie szeregi: wielu szło na to hasło, że się pomścimy zgonu Warneńczyka, dziś żaden nie wy-rzecz: walczyć będziemy przeciwko Polakom, Polacy. Samo wspomnienie zbrodni Glińskiego będzie dla nich bodź-cem do czynów rozpacz; rozpacz mówię, bo jedna ro-spacz wyrwać ich może z jarzma, w które się niestety! dobrowolnie wciągnęli. Co do mnie, wchodząc w dzisiej-sze podobnych ofiar położenie, za jedno je liczę z jeń-cami Sybiru. Złamać przysięgę groźnemu panu, za ty-siąc złamanych obietnic dla swojej ojczyzny, każdy bez trwogi powinien. Gdyby nawet te obietnice były tylko wypływem mniej obaczego humoru, za jedno je uważać powinniśmy, co urągania się mocniejszego jestestwa: *mo-gę, ale uczynić nie chcę*. Występki ojców zaprzędały nas w jarzmo: ale i w chwilach jeszcze skonanania, pokuta wszy-stko naprawia. Upamiętaliśmy się po długich latach nie-woli i w szlachetnym zapale mniej szczęśliwych braci na-szych do spółdziału wołajmy. Niech odgłos *Bogarodzi-ca!* wiernych synów ojczyzny ściga pod chorągwie hra-tnie. — Erazm Komarnicki.

— (Art. nad.) Rzucano, potwarz daje się słyszeć, ja-

koby płec piękna była udziałem szpiegostwa, odgłos takowy mniemam być czernidłem i niepodobna by trafił do przekonania, uważam to, z strony obrzydłych i po-dłych z zposób, iżby niewinne wciągnąć do haniebnego współnictwa, co jest powodem, że stawam i w jej obronie wzupełném zaufaniu, że jako dobre Polki, przyjazne ojczyźnie i współbraciom, nie mogły się dopuścić tak ka-lajających przedsięwzięć.

Jakkolwiek być, ponieważ bez różnicy płci i stanu, postępek zdradziecki nie może być do przebaczenia, lubo publiczność nie żąda śmierci ani kary, przecięż dla wy-niszczenia rozszerzonej (po kraju a szczególnie w stoli-cy) zarazy, niesiemy prośby do rządu o imienną listę przekupnych służalców; po części już nie są tajemnymi, niektórych wskazują ponure ich twarze, inni jeszcze są śmiaćkami tłoczyć się by pozostali w urzędowaniach: do-mieścić takowych, jest to zostawić pole obszerniejszego rozmnożenia zdrajców z pewnością, urzędujący jeden, może mieć dziesięciu powierników z podobnych, a ci 10ciu, znów 10ciu i tak consecutive. Miejmy jeszcze w uwadze, zasłużony Roźniecki czy przestanie być czyn-nym? nie, zechce zawsze trafić do płatnych przez siebie i polubionych. Jest zatem koniecznością, aby rząd przed-sięwziął środki przeszkodzenia szerzeniu się szkodliwej zarazy, co nie może nastąpić jak tylko przez wywieszenie imiennych listy szpiegów, przez oddalenie z posad niezas-tługujących na opinię publiczną. Cóżby nam powie-dzieć mogli postronne (a może przyjazne) narody? Cóż powie Francja? nieledwie zasłużylibyśmy na wyrzuty, gdybyśmy osłaniali zdrajców.

Turowski.

(Art. nad.) Dnia 26 wezwani wszyscy obywatele cyrkułu 6 m. s. Warszawy, zebrałi się w liczbie osób przeszło 400, w miejscu swego głównego odwachu, gdzie jeden z setników przeznaczony na dowódcę bataljonu, W. Żelazowski, zabrawszy głos, odczytał uchwałę stanowią-cą gwardję narodową i jej organizację, dalej odezwę ra-dy municypalnej do członków gwardji narodowej, a na-stępnie przedstawiwszy ważność powołania tej instytucji, zachęcał obywateli do gorliwego działania i postępowa-nia w duchu woli rządowej, troskliwej jedynie o dobro obywateli i pragnącej panowania prawa. Następnie zwró-cił uwagę zgromadzonych obywateli, iż z ujmą niejaką dla cyrkułu 6 rozniosła się wieść przez ogłoszenie jedne-go obywatela w jedném z pism publicznych (w Gazecie Pol-skiej), jakoby wybory oficerów tego cyrkułu dopełnione na dniu 21 grudnia, nie odbyły się w należytem porząd-ku. Odczytał przeto nazwiska wybranych naówczas o-ficerów i zapytał się wszystkich obecnych czyli mają co do zarzucenia przeciwko tym wyborom, protokularnie odbytym i przez wszystkich obecnych: podpisanym. Gdy powszechny na to odezwał się odgłos, iż nie ma żadnego zarzutu, odezwał się powtórnie: »Lubo w tym iednomyśl-nym odgłosie widzę powszechną obywateli zgodę, aby jednak i cień podejrzenia usunąć, wzywam was obywate-le, aby jeżeli który z pomiędzy was, ma co do wyrzu-cenia przeciwko któremu z wybranych, lub życzy zmia-ny jakowej osoby, aby ze swoim zdaniem pojedynczém ode-zwać się raczył.« Powszechnie milczenie było odpowie-dzią; a na zapytanie się raz trzeci: »Więc potwierdzacie da-wniejszy wybór oficerów?« Potwierdzamy, potwierdzamy

była jednogłośna odpowiedź. W czułych naówczas wyrazach złożywszy W. Zelazowski swe podziękowanie obywatelom za oczyszczenie cyrkulu od zarzutu, zaprosił wszystkich obecnych na mszę ś. do kościoła PP. Wizytek, aby idąc przykładem ojców naszych, błagać Boga o błogostawieństwo w sprawie powszechnej narodu, a w szczególności organizującej się stale instytucji gwardji narodowej. Po mszy ś. miejscowy kaznodzieja miał tklive kazanie stósownie do okoliczności, wystawując ważność powołania gwardji narodowej.

Z. G. O. D. A. S.

Bajka złodzieje.

Krucy kradli, lis w polach, wilk odzierał w kniejach,
A słowik im powiadał bajki o złodziejach;
» A ty kotrze, krzyknęli, wiesz co to mocniejsi?
» Kiedy oni źle robią, winni milczeć mniejsi!
» Nie będę już, nie będę, któż się mógł spodziewać,
» Ze takich wielkich panów, będą bajki gniewać.

H. Jesionowski.

FRANCJA. — Z Paryża d. 14 grud. — Publiczne obrady izby parów w sprawie oskarżonych ministrów, rozpoczynają się dnia jutrzejszego rano o godzinie 10, drzwi do sali posiedzeń będą otwarte o godzinie 9 a zamknięte w chwili rozpoczęcia sessji. Tyle tylko będzie wpuszczonych arbitrów ile jest miejsca i wydanych na nie biletów; kobiety stósownie do zwyczaju przyjętego w sprawach kryminalnych przez izbę parów sądzonych, nie będą wcale puszczane. Panowie Guernon-Ranville i Chantelauze są smutni i słabi. — Niektóre dzienniki tutejsze donoszą, że Anglja i Francja już się zgodziły na uznanie niepodległości Bęgljów, nie czekając na wybór króla w tym kraju. — Odebrano tu wiadomość z Neapolu datowaną 30 listopada, że w mieście tem strzelono do króla Ferdynanda, ale go nie trafiono. Zaburzenia w kraju Neapolitańskim objawiają się coraz dzielniej i widoczniej. — Pozawczoraj odbył się pogrzeb zwłok B. Constant, z taką okazałością jakiej nie pamiętają.

NIEMCY. — Dnia 18 grudnia. — Korrespondent Hamburgski donosi od brzegów Menu pod d. 10 grudnia, że książę Saski Jan, królem Belgickim ogłoszony został. — W Monachium miano dnia 12 grudnia wiadomość ale nie urzędową, o powstaniu w Piemencie. — Z Frankfortu donoszą pod d. 12 b. m., że nigdy jeszcze sejm związku Niemieckiego nie był tak czynny jak teraz. Wydano śpieszne rozkazy utwierdzenia i opatrzenia w żywność i amunicję wszystkich twierdz związkowych. Książę Hesko-Homburgski, gubernator związkowej twierdzy Luxemburga, mówił częste narady z komitetem wojennym sejmu związkowego. Mimo tych przygotowań, mówią jednak o pokoju. — Piszą z Hanoweru pod d. 15 grudnia: » Chociaż drugi oddział naszego wojska na stopie wojennej postawiony został i ma rozkaz być w pogotowiu do marszu, nie słychać jednak aby już otrzymał przeznaczenie jakie. Wszystkich urlopowanych przywołano do pułków.

PRUSSY. Z Berlina d. 20 grudnia. — Mamy tu wiadomość, że wojsko Rossyjskie, przeznaczone na przytłumienie powstania Polaków, ciągnie w przyspieszonych po-

chodach ku granicy, a w części na saniach jest przewożone. Sam cesarz dowodzić niem będzie, a pod jego rozkazami feldmarszałkowie: Dybicz i Paszkiewicz i trzeci jakiś generał, (podobno generał Geismar). — W Galicji panuje spokojność, i zapewniają, że gabinet Wiedeński postanowił zachować nietykalną zasadę niemieszania się w cudze sprawy. — Mówią, że pułki jazdy Austrjackiej stojące w Galicji dostały rozkaz udania się do Czech, a to jedynie z tej przyczyny, iż w Galicji obawiają się niedostatku żywności a mianowicie furazhu.

ROSSJA. — Z Moskwy d. 8 grudnia. Dnia dzisiejszego zachorowało na cholere 22 osób, wyzdrowiało 47, umarło 9. — Dnia 5 zachorowało 18, wyzdrowiało 61, umarło 15. — Dnia 6 zachorowało 23, wyzdrowiało 27, umarło 9. — Dnia 7 rano było wogóle chorych 354, między którymi 205 z zupełnym podobieństwem wyzdrowienia.

— Z Odessy d. 1 grudnia. — Od d. 13 do 26 listopada zachorowało tu 2 osoby ze znakami cholery; z tych wyzdrowiał jeden, a wogóle jest tylko 5 chorych. — W mieście Chersonie zmniejsza się choroba widocznie, ale pokazała się w twierdzy między oficerami i żołnierzami. — W okolicznych wioskach pokazała się choroba podobna do cholery, ale już ustała zupełnie. — W Mikołajewie nikt nie umarł, ale w sąsiednich mu wioskach umarło 3 osoby, a choruje jeszcze 2. — W Kinburn można uważać chorobę za zupełnie ustającą. — W Berisławie pokazała się choroba z symptomatami cholery, między wojskiem; umarło z pułku Potockiego 4, a chorych jest 6 osób. — W wiosce jednej obwodu Bachmut w gubernji Ekaterinosławskiej, umarło do dnia 5 listopada, 19 osob; złożonych chorobą było jeszcze 20. W dwóch innych wioskach zniknęła choroba; ale wczwartę było chorych 5 osób, a 3 nieco dawniej umarło. — Stan Taganrogu jest zaspokajający. — W Simpheropolu zachorowało od 15 do 18 listopada 6 osób ze znakami cholery.

SZWAJCARJA. — Dnia 11 grudnia. — Przez okólnik rządu głównego w Bernie wezwane zostały pod dniem 7 b. m. wszystkie stany, aby na posiedzenie sejm nadzwyczajnego, deputowanych swoich, na dzień 23 grudnia do Bern nadeszły. Według rzeczzonego okólnika, następujące będą główne przedmioty narad: 1) Przywrócenie spokoju i porządku wewnętrznego; 2) Zabezpieczenie 3) Stosunki zagraniczne i środki utrzymania ścisłej neutralności. — Jeden z dzienników Szwajcarskich donosi co następuje: » Dowiadujemy się z wielu stron iż poseł Rossyjski w Szwajcarii, Seweryn, podał w tych dniach tajnej radzie Berneńskiej notę, w której wyraża głębokie ubolewanie swojego monarchy nad rewolucyjnymi zaburzeniami, panującymi w znacznej części Europy, samej Szwajcarii nie wyłączając. Oświadcza dalej, iż tenże monarcha użyje wszelkich w mocy jego będących środków, aby wspólnie z sprzymierzeńcami, przytłumić wichrzące spokojność poruszenia, i utrzymać w swej mocy uchwały kongresu Wiedeńskiego i pokoju Paryżkiego.